

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

Notulen van de algemene vergadering van 26 april 2024

De gewone algemene vergadering van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren vond plaats op vrijdag 26 april 2024 in Brussel, overeenkomstig artikel 6 van het koninklijk besluit van 22 februari 2019 tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren. Deze werd bijgewoond door 122 bedrijfsrevisoren natuurlijke personen. 3 stagiair-bedrijfsrevisoren met adviserende rol namen ook deel aan de algemene vergadering. Geen enkel bedrijfsrevisorenkantoor was vertegenwoordigd. Er werden ook twee (2) volmachten ontvangen.

De Voorzitter van het Instituut verklaarde de algemene vergadering voor geopend om 8u30.

Samenstelling van het bureau

In het bureau van de vergadering namen plaats: confraters Patrick VAN IMPE, Voorzitter, en Eric VAN HOOFF, Ondervoorzitter, en de Secretaris-Penningmeester, Charles DE STREEL.

Het bureau werd bijgestaan door de Secretaris-generaal, de heer Marc BIHAIN, en de Adjunct-secretaris-generaal, mevrouw Inge VANBEVEREN.

De Voorzitter stelde eerst de agenda van de vergadering voor, die door de vergadering werd goedgekeurd.

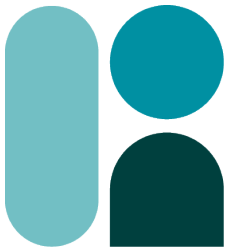
Vervolgens vroeg hij de personen die niet de hoedanigheid van bedrijfsrevisor of stagiair-bedrijfsrevisor hebben, de personeelsleden van het IBR uitgezonderd, om de algemene vergadering te verlaten. Geen enkele andere aanwezige persoon was extern aan het beroep. Bijgevolg moest niemand de algemene vergadering verlaten.

Herdenking overleden confraters

De vergadering hield één minuut stilte ter nagedachtenis van de in 2023 overleden bedrijfsrevisoren en erebedrijfsrevisoren, met name:

de bedrijfsrevisoren Peter VAN STAAIJ, Guido DE BOCK, Michel LINET en Eric MATHAY.

De Voorzitter bracht tevens publiekelijk hulde aan Eric MATHAY, voormalig Raadslid en Penningmeester van het IBR.

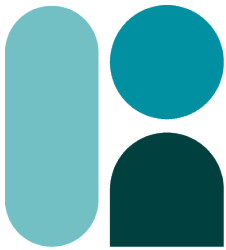
IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

Openbaar register

De vergadering vernam dat in het afgelopen jaar – overeenkomstig artikel 5, § 1, 5° van de wet van 7 december 2016 – 40 confraters de eed hebben afgelegd en in het openbaar register werden ingeschreven. Het betreft confraters:

Ali ARRASS
Florence BINAME
Charline BORSUS
Gwen CLEIRBAUT
Evelyne DE NEVE
Bram DEMEERSMAN
Jan-Willem EVERTS
Ahmed FOURATI
Arnaud GAIN
Ann-Sophie GEENEN
Yüksel HASIRCI
Lennert HILKENS
Elien HOREMANS
Jessica HORTEN
Sabrina IOVINE
Benjamin JACOB
Thalissa LOOTS
Maxime LOUIS
Nicolas MATHOT
Eva MEERSMAN
Jasper MEERT
Mehdi MERAHI
Julien MOONS
Jonas NACHTERGAELE
Sophie PIERENS
Antoon REYNVOET
Sylvain ROUSSEAU
Julie SCHUPPEN
Anjulie SENAVER
Kevin SPRINGAEL
Carsten STRICKX
Julien TISON
Jonas UYTTERHAEGEN
Gauthier VALCKE
Evelien VAN GENECHTEN
Manon VAN ONACKER
Charlotte VAN OSTAEDÉ
Art VANDERMEULEN
Frédéric VIGNOBLE

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

Michiel WILLEMS

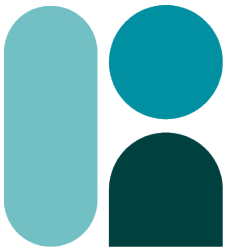
De Voorzitter feliciteerde vervolgens:

- de 23 bedrijfsrevisoren die 25 jaar in het openbaar register zijn ingeschreven:

Didier BOON
Laurent BOXUS
Jos BRIERS
Gunter DE BOCK
Nadja DE BUYSER
Johan DE COSTER
Flip DE MEY
Charles-Henri DE STREEL
Anne DORTHU
Hugues FRISQUE
Marie-Noëlle GODEAU
Kris IGODT
Pascal LAMBOTTE
Vincent MISSELYN
Benedicte POLLARIS
Isabelle RASMONT
Christophe REMON
Thomas SCHEYVAERTS
Dirk STRAGIER
Erik THUYSBAERT
Lieven VAN BRUSSEL
Samuel VERFAILLIE
Han WEVERS

- de 13 bedrijfsrevisoren die 30 jaar in het openbaar register zijn ingeschreven:

Steve BALCAEN
Johnny BLOMMAERT
Lieve CORNELIS
Brigitte DIVERS
Olivier FREZIN
Hennie HERIJGERS
Fabien HEYNEN
Serge LELEUX
Christian NEVEUX
Francis RYSMAN
Patrice SCHUMESCH
Peter VAN DEN EYNDE
Yves VANDENPLAS

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

- de 6 bedrijfsrevisoren die 35 jaar in het openbaar register zijn ingeschreven:

Renée BERCKMOES
Martine BUYSSE
Marlène LELIEUR
Daniele QUIVY
Viviane SPILLIAERT
Stefaan TORFS

- de 5 bedrijfsrevisoren die 40 jaar in het openbaar register zijn ingeschreven:

Joseph-Michel BOES
Chantal BOLLEN
Pierre LERUSSE
Paul MOREAU
Jacques STEYAERT

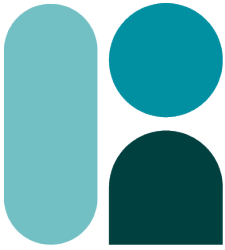
Jaarrekening 31 december 2023

De jaarrekening 2023 werd toegelicht door de Secretaris-Penningmeester, de heer Charles DE STREEL. De presentatie van deze uiteenzetting kan worden geraadpleegd op het portaal van het IBR en maakt integraal deel uit van onderhavige notulen (afgeschermd website die enkel toegankelijk is voor bedrijfsrevisoren en stagiair-bedrijfsrevisoren).

De Secretaris-Penningmeester stipte in zijn presentatie onder meer aan dat het boekjaar van het IBR op 31 december 2023 werd afgesloten met een balanstotaal van 9.999.735,45 EUR, inkomsten van 10.346.656,00 EUR en uitgaven van 9.077.446,40 EUR. Het boekjaar wordt dus afgesloten met een winst van 1.269.210,00 EUR.

De Secretaris-Penningmeester presenteerde vervolgens de volgende markante feiten:

- 1) Hoge stijging bijdragen in 2023 door het wegvallen van de 5% vermindering die in 2022 wel werd toegekend (wat een verschil van 440.626 EUR vormt) en door een stijging van de veranderlijke bijdragen als gevolg van de stijging van de inkomsten van de bedrijfsrevisoren (stijging van de berekeningsbasis van de veranderlijke bijdrage met ongeveer 19%)
- 2) Stijging kosten:
  - a. Stijging kosten m.b.t. het gebouw als gevolg van de indexatie van de huur omdat het huurcontract ten einde kwam en de huur nu gekoppeld is aan de algemene index.
  - b. Regionale taksen m.b.t. het kantoorgebouw die door de eigenaar werden doorgerekend en die we voorheen niet dienden te betalen.
  - c. Daling kosten voor de werking van de commissies en werkgroepen.
  - d. Stijging personeelskosten door indexatie lonen.
  - e. Kosten voor het College van Toezicht op de Bedrijfsrevisoren die aan een jaarlijkse indexatie onderhevig zijn.

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

3) Reden voor het verschil tussen begroting 2023 en reëel 2023

- a. Het College van Toezicht op de Bedrijfsrevisoren heeft niet het volledige begrote bedrag opgebruikt in 2023: er is een verwacht verschil van 450.000 EUR waarvoor een kredietnota in de jaarrekening werd voorzien. Echter valt de kost in 2023 in totaal ongeveer 580.000 EUR minder hoog uit dan initieel voorzien. Dit wordt verklaard door een supplement bovenop de voorziene terugbetaling m.b.t. het boekjaar 2022.
- b. Minder uitgaven voor de werking van de commissies en werkgroepen en voor de internationale vertegenwoordiging voor een bedrag van 193.000 EUR dan voorzien, daartegenover staan wel 160.000 EUR meer uitgaven voor algemene kosten en huisvesting. Vermindering personeelskosten o.a. door het vertrek van senior staffleden van het IBR en een latere aanwerving van nieuwe profielen als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt. Verder is er een belangrijke vermindering van de voorziening voor pensioenen van het personeel als gevolg van de actuariële berekening, rekening houdend met de evolutie van de interestvoeten, de index en het personeelsverloop.
- c. Verhoging van de totale bijdragen van bijna 20% als gevolg van de indexatie van de vaste bijdrage en de stijging van de berekeningsbasis van de veranderlijke bijdrage.

Voor het overige wordt verwezen naar de commentaar bij de jaarrekening, die beschikbaar is op het portaal van het IBR.

Verslag van de commissarissen

De Voorzitter heeft erop gewezen dat het verslag van de commissaris dit jaar slechts door één commissaris ondertekend werd, aangezien Carl ROMBAUT in december 2023 zijn ontslag heeft ingediend als gevolg van de fusie van zijn kantoor met een ander kantoor waarvan een vertegenwoordiger zetelt in de Raad van het IBR.

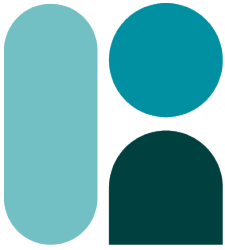
De Voorzitter bedankte Carl ROMBAUT voor de vele jaren waarin hij zijn rol als IBR-commissaris met nauwgezetheid, professionaliteit, maar ook met vriendelijkheid heeft vervuld.

Aangezien commissaris Hélène SPEGELAERE niet aanwezig kon zijn om gezondheidsredenen, stelde Myriam BOUTON, een partner in haar kantoor, het verslag voor zoals opgesteld door de commissaris. Er werd benadrukt dat deze een oordeel zonder voorbehoud bevat. Er werd aangehaald dat in het tweede deel van het verslag is vermeld dat de jaarrekening van het IBR in principe door twee commissarissen gecontroleerd moet worden.

De Voorzitter bedankte Myriam BOUTON voor het verslag.

Begroting 2024

Vervolgens stelde de Secretaris-Penningmeester de ontwerpbegroting 2024 voor. De presentatie van deze uiteenzetting werd gepubliceerd op het portaal van het IBR (welke integraal deel uitmaakt van onderhavige notulen). De begroting van 2024 vertoont een winst van 56.201 EUR.

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

De Secretaris-Penningmeester lichtte de volgende punten toe:

- a) Stijging van de kosten ten belope van 1.656.639 EUR
  - Grote investering in de communicatie van het Instituut (bijna 300.000 EUR)
    - o Branding met specifieke communicatie naar jongeren toe
    - o Investering in communicatie naar politiek (public affairs)
  - Verhoging kosten Stagecommissie: meer examens op meer verschillende locaties
  - Stijging van de kosten voor het publiek toezicht (verhoging van bijna 850.000 EUR), als gevolg van de jaarlijkse dubbele indexatie van het maximale bedrag waarop het CTR beroep kan doen en dat ook telkens voorzichtigheidshalve volledig wordt voorzien.
  - Stijging kosten van commissies en werkgroepen en stijging van personeelskosten
- b) Hoewel er winst is in 2023, heeft de Raad besloten om voor te stellen om geen vermindering op de bijdragen te voorzien dit jaar en dit omwille van de investeringen in het nieuwe gebouw en de extra dienstverlening aan het beroep die voorzien is en een belangrijke cash flow zullen veroorzaken.

De Secretaris-penningmeester benadrukte dat de ICCI-contributie deel uitmaakt van de werkingskosten van het IBR en dat de Voorzitter van het IBR daarom gemachtigd is om een aanmaning te sturen in geval van niet-betaling van bijdragen, of het nu gaat om IBR-bijdragen of de ICCI-contributie.

Voor 2024 werd voorgesteld om de **vaste bijdrage 2024** te indexeren en als volgt vast te stellen:

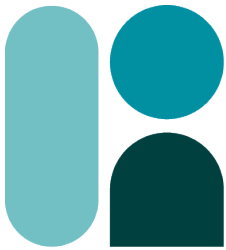
- **2.980 EUR** voor de bedrijfsrevisoren natuurlijke personen die niet verhinderd zijn om revisorale opdrachten uit te voeren (voor de nieuwe bedrijfsrevisoren, ingeschreven in het register na een stage zonder stageverkortung, wordt deze vaste bijdrage gedurende de eerste drie jaar tot de helft herleid); en
- **1.100 EUR** voor degenen die zich verhinderd verklaarden om revisorale opdrachten uit te voeren omdat zij zich in één van de omstandigheden bevinden opgesomd in artikel 29, § 2 van de wet van 7 december 2016.

Wat de **veranderlijke bijdrage** in de werkingskosten van het Instituut betreft, werd voorgesteld om deze vast te stellen op **1,30 %** (waarvan de hoogte ongewijzigd is ten opzichte van 2023) van de in de loop van het burgerlijk jaar 2024 gefactureerde honoraria met betrekking tot:

- de opdrachten die bij of krachtens de wet aan de commissaris worden toevertrouwd;
- de opdrachten die bij of krachtens het Wetboek van vennootschappen en verenigingen uitsluitend aan de bedrijfsrevisor worden toevertrouwd; er werd toegelicht dat de opdrachten met betrekking tot de controle van duurzaamheidsinformatie (CSR) hierin begrepen zijn.

Er werd opnieuw voorgesteld om deze veranderlijke bijdrage aan te vullen met een bijkomende bijdrage van **40 EUR** per mandaat (ongewijzigd bedrag ten opzichte van 2023).

Op basis hiervan wordt de *vaste bijdrage* geraamd op 2.028.800 EUR; de *veranderlijke bijdrage op de aan deze bijdrage onderworpen gefactureerde honoraria* wordt ingeschat op 7.059.000 EUR en de

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

aanvullende veranderlijke bijdrage per mandaat op 1.172.800 EUR). De totale veranderlijke bijdrage wordt aldus geschat op 8.231.800 EUR.

Er wordt vervolgens voorgesteld om het opvragen van een minimum “forfaitair kostenbedrag” per “inkomstenaangever” vast te leggen op 5.990 EUR. Het minimum “forfaitair kostenbedrag” per “inkomstenaangever” wordt gevormd door het positief verschil tussen het bedrag van 5.000 EUR (5.990 EUR na indexatie), voor jaarlijkse indexatie, en het gezamenlijk bedrag van de vaste en de veranderlijke bijdrage betaald door een “inkomstenaangever” of door het “netwerk” van bedrijfsrevisoren in België waarvan de bedrijfsrevisor deel uitmaakt en dat als dusdanig wordt vermeld in het openbaar register, desgevallend rekening houdend met het aan het ICCI betaald forfaitair bedrag excl. BTW.

Eveneens worden de jaarlijkse bijdragen ter financiering van de werkingskosten van het Instituut voor de in België geregistreerde auditors en auditorganisaties van een derde land vastgesteld op 6.150 EUR, overeenkomstig artikel 26 van de wet van 7 december 2016.

De Voorzitter bedankte de Secretaris-Penningmeester voor zijn uiteenzetting en bekleemde dat, overeenkomstig artikel 8, tweede lid van het huishoudelijk reglement van het IBR, de stemming over de begroting noodzakelijk slaat op de gehele begroting en tot gevolg heeft dat deze bijdragen zijn bepaald op de bedragen die in aanmerking werden genomen voor de opstelling van de begroting.

Jaarrapport 2023

De Adjunct-secretaris-generaal van het Instituut, mevrouw Inge VANBEVEREN, gaf een overzicht van het Jaarrapport 2023 en legde met name de nadruk op volgende onderwerpen:

- Nieuwe branding

Nieuwe logo's en kleuren voor het IBR, maar ook voor het ICCI, BAS en IREFI

Nieuwe IBR- en ICCI-website

Optimalisatie van IBR- en ICCI-search engines

- Kerncijfers van het beroep

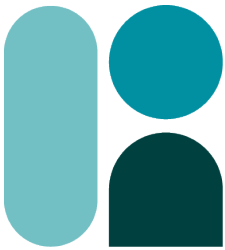
Er zijn 1.055 bedrijfsrevisoren in België, maar slechts 874 bedrijfsrevisoren zijn actief.

Het aantal actieve bedrijfsrevisoren blijft stabiel terwijl het aantal verhinderde bedrijfsrevisoren licht daalt.

Ook dit jaar is het aantal kantoren weer toegenomen, hetgeen te wijten is aan het feit dat het IBR zijn controles hieromtrent heeft verdergezet.

De gemiddelde leeftijd van de beroepsbeoefenaars blijft dezelfde en is nog steeds 48 jaar.

De vrouwelijke instroom in het beroep is voor de eerste keer sinds 2018 weer vooruitgegaan met in 2023 37,5% van de eedafleggingen door vrouwen.

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

Wat de evolutie van de aan bijdragen onderworpen erelonen betreft, gaf de Adjunct-secretaris-generaal aan dat de aan bijdragen onderworpen erelonen gestegen zijn tot 517 miljoen euro; het aantal mandaten bedraagt 28.466.

- Evolutie van het aantal stagiairs

Stagiairs zijn de toekomst van het beroep. In 2023 werd er een daling van het aantal stagiairs vastgesteld. De eedafleggingen zijn stabiel gebleven. Het slaagpercentage voor de theoretische stage-examens, dat de afgelopen jaren geleidelijk was gestegen, steeg opnieuw licht in 2023. We moeten in de toekomst meer stagiairs aantrekken.

Lichte daling van het aantal afgelegde theoretische stage-examens, maar het slaagpercentage blijft hetzelfde op 60%.

Ook het totaal aantal stagiairs en het aantal nieuwe stagiairs is dit jaar gedaald.

- Vorming

De Adjunct-secretaris-generaal wees er ook op dat de door het IBR/ICCI georganiseerde vormingsactiviteiten een bijzonder groot aantal deelnemers bijeenbrachten. Ook dit jaar is het aantal vormingsuren weer gestegen met een groot enthousiasme voor de ESG-cycli en de nieuwe opdrachten die in dit kader gecreëerd zullen worden.

Gemiddeld waren er 150 deelnemers per seminarie.

In september 2023 werden *webinars on demand* gelanceerd.

- Communicatietools

De IBR-website werd in 2023 225.600 keer geraadpleegd. Dit komt overeen met 96.600 bezoekers. Dit is een stijging van 54% van het aantal bezoekers ten opzichte van vorig jaar.

We merken overigens een stijging met 17,6% in het aantal LinkedIn-abonnees ten opzichte van 2022.

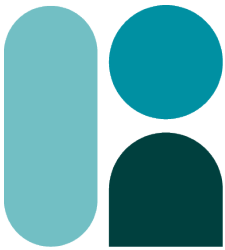
De Adjunct-secretaris-generaal lichtte ook de cijfers van LinkedIn toe en legt de nadruk op de grote inzet die in dit kader gedaan werd.

In mei 2023 werd een Instagram-pagina gelanceerd waarop we vandaag 223 volgers hebben.

Er werd ook ingezet op communicatie via de pers.

Er werd ook een memorandum opgesteld dat in al onze communicaties gebruikt wordt en dat aan de journalisten en politieke partijen doorgestuurd werd. Het IBR heeft een aantal politieke partijen kunnen ontmoeten om dit in persoon toe te lichten.

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

De Adjunct-secretaris-generaal vermeldde ook het event dat georganiseerd wordt voor de jongeren: Revive in Kinopolis Leuven en Kinopolis Liège.

- Structuur van het IBR

Het IBR is meer bepaald gestructureerd rond de Raad, het Uitvoerend comité en de verschillende commissies en werkgroepen, alsook rond de Jongerenraad.

De interne diensten van het IBR werden ook voorgesteld.

- Jongerenraad

De Adjunct-secretaris-generaal lichtte de werkzaamheden van de Jongerenraad toe. Dit jaar werd ingezet op het bekendmaken van het beroep bij de studenten door bezoeken aan de universiteiten.

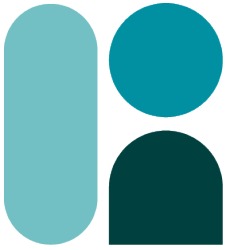
- Markante feiten

De Adjunct-secretaris-generaal presenteerde de markante feiten van 2023, waaronder meer bepaald:

- Bezoek van een IBR-delegatie aan ONEC;
- Nieuwjaarsdebat georganiseerd door het ITAA en het IBR over “Never waste a good crisis”;
- Vormingsuren bedrijfsrevisoren die ook lid zijn van het ITAA, worden automatisch opgeladen in het portaal van ITAA;
- Perceptieonderzoek door UGent over bekendheid en aantrekkelijkheid van het beroep;
- Interview op LN24;
- Lancering van de ESG-vormingscyclus;
- Het IBR op Instagram;
- Studienamiddag AWW-wetgeving;
- De Europese Commissie neemt de ESRS aan;
- Toegang voor bedrijfsrevisoren en stagiairs tot Omnilegie;
- 3de editie van de Dag van het revisoraat;
- Overname bevoegdheid “huiszoeking bij een bedrijfsrevisor” door het CTR;
- 22ste editie van de *Awards for Best Belgian Sustainability Reports*;
- 3de editie van de Dag van de publieke sector;
- Publicatie van het memorandum van het IBR “Onze prioriteiten, in uw belang”.

Er werden drie normen door zowel de HREB en de minister van Economie goedgekeurd:

- Norm inzake de toepassing van de internationale standaarden voor kwaliteitsmanagement 1 en 2 (ISQM 1 en 2) en van ISA 220 (herzien);
- Norm inzake de toepassing van de internationale controlestandaarden (ISA's) 250 (Herzien), 315 (Herzien 2019) en 540 (Herzien) in België;

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

- Norm inzake de toepassing van ISAE 3000 (Herzien) en 3400 in België.

Verder werden drie ontwerpnormen ter goedkeuring voorgelegd aan de HREB en de minister van Economie:

- Norm inzake de opdrachten van de bedrijfsrevisor bij de ondernemingsraad;
- Norm inzake de controle van de overeenstemming van de financiële overzichten met het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF);
- Norm tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's).

Vragen en antwoorden

Vervolgens verzocht de Voorzitter de vergadering om vragen te stellen over de rekeningen, de begroting en de presentatie van het jaarrapport.

De volgende vragen en opmerkingen werden geformuleerd:

1) Jan Smits, ondervoorzitter BOBR:

- 1ste vraag: in het kader van de vraag van het CTR voor het invullen van FiMiS en dus de gevolgen hiervan voor de cartography, die dit jaar veel uren vereist heeft van de bedrijfsrevisoren: wat kan het IBR voor de bedrijfsrevisoren doen om hen te steunen in deze bureaucratie? Het BOBR heeft een actieplan opgesteld om de bureaucratie te verminderen.
- 2de vraag: Scheiding van machten: onlangs werd een lid van het CTR benoemd als lid van de HREB. Hoe staat het IBR hier tegenover?

De Voorzitter antwoordt dat het IBR regelmatig vergaderingen heeft met het CTR. Er werd geprobeerd om een uitstel te verkrijgen van een jaar. Het CTR heeft uiteindelijk een maand toegekend.

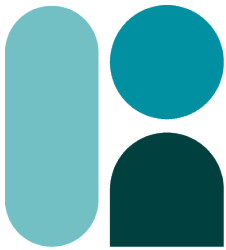
Voor de cartography werd een werkgroep opgericht binnen het Instituut om te zien hoe we de bedrijfsrevisoren hiermee kunnen helpen volgend jaar.

De Voorzitter herinnerde eraan dat het IBR een federatie is die ten dienste staat van zijn leden en dat het IBR als zodanig dezelfde cijfers nodig heeft die het CTR vraagt. Het College wil de informatie niet meer doorgeven omwille van het beroepsgeheim en GDPR.

De Voorzitter lichtte ook toe dat we hierdoor verplicht waren om afzonderlijk deze informatie op te vragen.

Wat de 2de vraag betreft, benadrukte de Voorzitter dat het behoort tot de bevoegdheid van de minister om deze personen te benoemen en politiek zal het IBR hier niet meteen op reageren. Het IBR zal wel waakzaam zijn dat dit het IBR niet negatief beïnvloedt.

Vervolgens nodigde de Voorzitter de deelnemers aan de algemene vergadering uit om over te gaan tot de stemming.

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

Op voorstel van de Voorzitter en overeenkomstig artikel 11 van het huishoudelijk reglement van het IBR, werden vier stemopnemers aangewezen, namelijk Ellemarie BEX en Sébastien SCHUEREMANS (effectieve stemopnemers), alsook Jimmy DEPRÉ en Sébastien VAN DER FRAENEN (plaatsvervangende stemopnemers).

De aanstelling van de stemopnemers werd unaniem goedgekeurd.

De Voorzitter lichtte toe dat er bij handopsteken wordt gestemd omdat:

1. de geheime stemming voor de verkiezingen niet van toepassing is (cf. infra); en
2. er geen verzoek is ingediend om over overige aangelegenheden een geheime stemming te houden.

Hij herinnerde ook aan de regels met betrekking tot volmachten.

Stemming over de rekeningen per 31 december 2023

- Ja: met eenparigheid van stemmen

De rekeningen 2023 werden dus goedgekeurd.

Stemming over de kwijting aan de Raad voor zijn beheer

De Voorzitter herinnerde eraan dat de op de algemene vergadering aanwezige Raadsleden zich gewoonlijk onthouden bij de stemming met betrekking tot deze kwijting.

- Nee: 0 stemmen
- Ja: met eenparigheid van stemmen
Met uitzondering van 8 onthoudingen

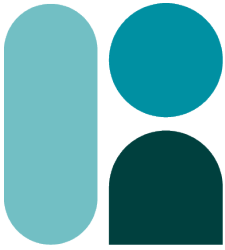
De Raad heeft dus kwijting gekregen voor zijn beheer.

Stemming over de kwijting aan de commissarissen voor hun opdracht

De Voorzitter herinnerde eraan dat de commissarissen (die zelf het statuut van bedrijfsrevisor hebben en dus in die hoedanigheid aan de algemene vergadering deelnemen) zich gewoonlijk onthouden bij de stemming met betrekking tot deze kwijting.

- Nee: 0 stemmen
- Ja: met eenparigheid van stemmen
Met uitzondering van 2 onthoudingen

De commissarissen hebben dus kwijting gekregen voor hun opdracht.

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

Stemming over de begroting 2024

De Voorzitter bracht hierbij in herinnering dat artikel 8 van het huishoudelijk reglement van het IBR het volgende stelt:

“De stemming over de begroting slaat noodzakelijk op de gehele begroting en brengt mede dat de bijdragen zijn bepaald op de bedragen die in aanmerking werden genomen voor de opstelling van de begroting”.

- Nee: 1 stem
  - Ja: met eenparigheid van stemmen, met uitzondering van 1 tegenstem
- Er waren geen onthoudingen

De begroting 2024 werd dus goedgekeurd, evenals het bedrag en de berekeningswijze voor de aan het IBR verschuldigde bijdragen.

Verkiezing van een commissaris van de Nederlandstalige taalrol

In december 2023 nam confrater Carl ROMBAUT ontslag als commissaris van het IBR. Dit jaar was er dus een mandaat van één commissaris te vernieuwen. De Voorzitter ontving één enkele geldige kandidatuur, ondersteund door ten minste tien bedrijfsrevisoren natuurlijke personen, namelijk de kandidatuur van de heer Christian CALUWAERTS.

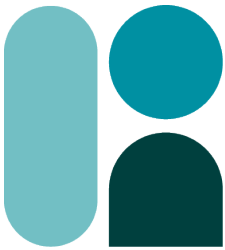
Aangezien het aantal kandidaten gelijk was aan het aantal te begeven mandaten, werd de heer CALUWAERTS zonder andere vormvereisten verkozen als commissaris van het IBR voor de komende drie jaar.

Stand van zaken omtrent de omzetting van de CSRD-richtlijn in België

Vervolgens werd het woord gegeven aan de Secretaris-generaal.

Hij stelde eerst de tijdlijn voor:

- 14.12.2022: goedkeuring van de CSRD
- December 2023: eerste “voorontwerp” omzettingswet
- December 2023 – vandaag: discussies tussen kabinetten (IKW):
  - o 15.01.2024: advies van de HREB
  - o 16.01.2024: gemeenschappelijk advies IBR-ITAA
  - o 19.01.2024: advies van de CBN
  - o 22.01.2024: advies van de Hoge Raad voor zelfstandigen en kmo's
  - o 23.01.2024: advies van FSMA en CTR
  - o 24.01.2024: advies van de Centrale Raad voor Economie
  - o 14.02.2024: advies van de NBB

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

- 6 juli 2024: uiterste datum voor de omzetting van de CSRD in nationaal recht

De CSRD is van toepassing op “grote” vennootschappen, d.w.z. een omzet van 50 miljoen euro, een balanstotaal van 25 miljoen euro en minstens 250 voltijdse equivalenten, en beursgenoteerde kmo's. CSRD is niet van toepassing op vzw's.

Volgens de berekeningen van het IBR kunnen 2.380 vennootschappen als “groot” beschouwd worden. Deze vennootschappen vertegenwoordigen 46% van de totale toegevoegde waarde gecreëerd door de Belgische vennootschappen.

Het totaal aantal commissarismandaten bedraagt echter 28.466, wat overeenkomt met 74% van de totale toegevoegde waarde.

Impact op de waardeketen: De Secretaris-generaal voegde toe dat de informatie vanuit de waardeketen niet gepaard moet gaan met een assuranceverslag van een externe assuranceverstrekker.

De Secretaris-generaal verduidelijkte ook dat de oorspronkelijke tekst van het voorontwerp van wet bepalingen bevatte tot vaststelling van een wettelijk kader dat ondernemingen verplicht om een zorgvuldigheidsplan op te stellen om hen te ondersteunen bij hun maatregelen en hen voor te bereiden op het komende Europese wetgevingskader in deze materie, maar dit werd uit het voorontwerp van wet geschrapt.

De “safe harbor”-clausule werd niet gelicht in het eerste voorontwerp van wet. De optie werd uiteindelijk wel gelicht mits aan de volgende voorwaarden werd voldaan, die door het IBR werden gesuggereerd:

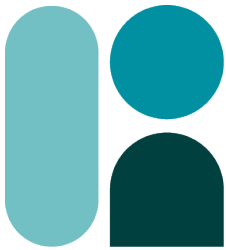
- Dit moet uitzonderlijk blijven;
- Behoorlijk gerechtvaardigde opvatting van de raad van bestuur;
- Collectieve verantwoordelijkheid van de leden van de raad van bestuur;
- Ten hoogste gedurende twee opeenvolgende boekjaren;
- Mededeling aan de ondernemingsraad.

De assurance van duurzaamheidsinformatie die uitgevoerd wordt door hetzij een commissaris, hetzij een bedrijfsrevisor (een andere dan de commissaris), hetzij in een latere fase een IASP, en het mandaat bedraagt drie jaar en is hernieuwbaar.

Het verslag van de commissaris of van de bedrijfsrevisor moet een oordeel bevatten over:

- de overeenstemming van de duurzaamheidsinformatie met de vereisten in het jaarverslag opgesteld door de raad van bestuur (nieuw art. 3:6/3 WVV);
- de overeenstemming met het door de vennootschap uitgevoerde proces om de duurzaamheidsinformatie vast te stellen;
- de naleving van de vereiste om de informatie te markeren (nieuw art. 3:6/8 WVV);
- de naleving van de rapporteringsvereisten.

De ondernemingsraad moet dit verslag vóór de algemene vergadering ontvangen.

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

Het IBR heeft een ontwerpnorm met betrekking tot de toe te passen standaarden ter openbare raadpleging voorgelegd. Momenteel vormen de ISAE 3000 en 3400 de basis om het verslag te kunnen opstellen. Vervolgens, zodra dit op internationaal niveau is gefinaliseerd, zou worden overgestapt op ISSA 5000.

Vervolgens vermeldde de Secretaris-generaal welke bedrijfsrevisoren gemachtigd zijn om ESG-assuranceopdrachten uit te voeren (overgangsmaatregel):

- Bedrijfsrevisoren of stagiairs die voor 1 januari 2026 geslaagd zullen zijn voor hun bekwaamheidsexamen;
- Minimum 30 uur ESG-vorming gevolgd voor eind 2024; enkel voor bedrijfsrevisoren die ESG-opdrachten moeten uitvoeren in 2025;
- Minimum 60 uur ESG-vorming gevolgd voor 31 december 2025 voor iedereen.

Voor degenen die niet aan deze voorwaarden voordoen en na 1 januari 2026 erkend zouden willen worden, zijn er nog geen bepalingen.

Het KB Stage moet nog gewijzigd worden opdat de stagiairs ook na 1 januari 2026 erkend kunnen worden.

Ten laatste 3 jaar na de inwerkingtreding van de wet zal een KB gepubliceerd worden om deze markt voor de assurance van duurzaamheidsinformatie te openen voor IASP's. Op dat moment zullen we ervoor moeten zorgen dat zij aan identiek dezelfde voorwaarden moeten voldoen als bedrijfsrevisoren.

Overgangsproblemen in 2024 voor beursgenoteerde vennootschappen:

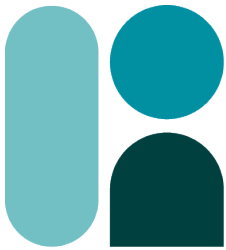
- Ofwel benoemt de AV de commissaris of bedrijfsrevisor (zoals nu het geval is)
- Ofwel benoemt de Raad van bestuur de commissaris of bedrijfsrevisor (als de AV dit niet kon doen) en wordt de benoeming volgend jaar door de AV bevestigd.

Inzake de toepassing van de 70%-regel stelde de Secretaris-generaal dat dit volgens de analyse van het IBR, ondersteund door Accountancy Europe niet het geval is. De opdracht van assurance van de duurzaamheidsinformatie dient niet te worden opgenomen in de berekening van de 70% voorzien in artikel 3:64 WVV.

Vragen en varia

De vergadering heeft nog de gelegenheid gehad om vragen te stellen.

Michel DE WOLF vermeldde dat hij, wat de rechtstreekse toepassing van de richtlijn en bijgevolg van de 70%-regel betreft, een andere interpretatie heeft: op veel punten zal de CSRD wel rechtstreeks van toepassing zijn zonder dat er een omzettingwet moet zijn. De te lichten opties moeten volgens hem niet beschouwd worden als een voorwaarde. Het zal dus een verplichte opdracht zijn voor de commissaris. Zolang de opties niet gelicht worden, zijn zij niet van toepassing. De richtlijn moet met andere woorden bepaling per bepaling onderzocht worden op de vraag of er een rechtstreekse toepassing van de richtlijn is. De Secretaris-generaal antwoordde dat dit mogelijks verder onderzoek behoeft en verwees onder meer naar het standpunt van Accountancy Europe.

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

De Secretaris-generaal bedankte Michel De Wolf voor zijn bijdrage. Wat betreft de mogelijke rechtstreekse toepassing van de CSRD zullen verdere analyses moeten worden uitgevoerd. Dit blijft echter een controversiële kwestie.

Uit de contacten die het IBR gehad heeft met politieke verantwoordelijken blijkt dat er hoogstwaarschijnlijk een wet zal zijn tegen het einde van het jaar (indien nodig goedgekeurd door de regering van lopende zaken).

De Voorzitter sloot de vergadering af met de mededeling dat de huidige Secretaris-generaal, de heer Marc Bihain, te kennen heeft gegeven dat hij zijn opdracht als Secretaris-generaal wil stopzetten op het einde van het huidig mandaat van de Voorzitter van het IBR, namelijk op 25 april 2025. Mevrouw Inge VANBEVEREN zal de heer Marc BIHAIN opvolgen als Secretaris-generaal van het IBR met ingang van 1 mei 2025. Vanaf 1 mei 2025 zal Marc BIHAIN als zelfstandige adviseur deeltijds het Instituut bijstaan.

De Voorzitter van de vergadering, Patrick VAN IMPE, richtte zich vervolgens tot de vergadering om alle deelnemers te bedanken voor hun aanwezigheid en hun steun tijdens het tweede jaar van zijn mandaat.

Tijdens de academische zitting van de algemene vergadering, die 198 deelnemers telde, verwelkomde de Ondervoorzitter de genodigden die zich bij de vergadering gevoegd hebben.

Vervolgens werd het woord gegeven aan Aurélie COUVREUR voor haar presentatie *'Dites Bonjour à l'IA, votre nouveau collègue !'*.

De academische zetting werd vervolgd met een uiteenzetting van prof. Eddy CARDINAELS en assistent prof. Judith KÜNNEKE met als titel: *'Auditing op warpsnelheid: Is het vak klaar voor een toekomst met AI?'*.

De Voorzitter Patrick VAN IMPE hield vervolgens de slottoespraak van deze algemene vergadering 2024.